

DE SET EN SET

Etolingüística

Josep Murgades

Filòleg

De l'estudi de la llengua en funció del context social en què aquesta s'enquadra, en diem sociolingüística, oi? Així com, de l'estudi de la mateixa realitat, només que segons quines siguin les motivacions psíquiques dels parlants que l'empren, en diem psicolingüística, oi que també? Doncs, segons això, cabria semblantment parlar d'etolingüística (del grec *éthos*, costum, caràcter; d'on per exemple etologia, o ciència del comportament dels animals, inclosos els humans). Disciplina indestruïble de les altres dues, per bé que centrada sobretot en les reaccions davant la dimensió aquesta omnipresent que anomenem llenguatge i els diferents idiomes que la integren.

Un cas recent serveix a il·lustrar un

Del grec 'éthos', costum, caràcter

possible tractat d'etolingüística: mor, el passat dia 3, als seus modèlics 101 anys, Josep Lluís Bausset, prohombre del valencianisme històric, compromès com pocs amb la identitat i amb la dignitat del país. President i conseller de Governació de la Generalitat valenciana s'afanyen a enviar sengles telegrams de condol. En quina llengua? En espanyol, *desde luego*. La família es limita sense més a retornar-los-els.

Vet aquí dues manifestacions d'interès etolingüístic. La dels familiars —d'una conseqüència altrament admirable— és la de refús a una llengua aliena, històricament imposada a sang i a foc i, ara, a democràcia constitucional i a mercat únic. La dels jerarques locals del PP, però, no forçosament cal entendre-la com un acte deliberat de vexatori escarni. No. És —cosa pitjor— un exponent del grau de "naturalitat" aconseguit ja per l'espanyol en terres del Sud. On forma part de les inèrcies més interioritzades, dels hàbits lingüístics tinguts per "normals", de la "correcció" més asèptica. De totes aquelles dinàmiques assimilistes, en definitiva, a què de sempre va oposar-se el gran Bausset. Sabrem ser-ne eficaços continuadors?

EL LECTOR ESCRIU

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin les quinze línies o els vuit-cents caràcters d'extensió. ELPUNTAUVI es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

De sotmesos a independents

■ El president Mas ofereix a Miquel Calçada l'organització dels 300 anys de submissió de Catalunya (1714-2014). Bondadosament, els suggereixo a ambdós que busquin i trobin com potenciar l'extraordinària consciència nacional catalana. Fa anys que moltes entitats fan mans i mànegues per despertar-la. El gran topall pot ser la por, la mediocritat, el "jo vaig bé, els altres que es fotin..."? Fins a l'11 de setembre del 2014 falten 27 mesos. La feina ben feta vol esforç, molt esforç, i milers d'euros. Encendré ciris a santa Rita perquè faci possible l'augment de consciència nacional catalana.

Escolto què em diuen un parell de mestres de la meua vida. En Miquel Martí Pol: "El temps no és res més que un bosc de paraules", que nosaltres hem de traduir en accions: "Sigues tenaç, que la lluita és molt dura"; i Carles M. Espinalt, que diu: "Recordem que tots tenim el poder de recomençar de nou i que pocs saben utilitzar-lo." Catalunya ha de saber recomençar. Tan difícil és entendre i comprendre que "la vida d'un poble ve condicionada per la voluntat dels qui en formen part", com diu Václav Havel, expresident de Txèquia? La voluntat intel·ligent, estratègica i els sentiments equilibrats de milions de consciències nacionals catalanes, ens permetran passar de sotmesos a independents. "Catalunya ve d'Europa, no d'Espanya", diu Jordi Carbonell.

MARGARIDA BISART
Barcelona

No a qualsevol preu

■ Aquests dies tothom parla de com n'és d'injust el pagament d'uns peatges més que amortitzats, i tot i estar-hi completament d'acord crec que hem de recuperar el seny

Carta oberta a la consellera d'Educació

■ Benvolguda consellera. Em van sorprendre les seves declaracions del dilluns 4 de juny en les quals afirmava que els diners estalviats en sous per la vaga de mestres anirien destinats a ajudes de menjador. Al centre on jo treballa, més d'un 60% de les famílies es beneficien d'aquest ajut, així que sóc conscient del que això significa per a elles i me n'alegro. El que no puc entendre és per què no va aprofitar per donar a les famílies altres informacions, com per exemple que l'any vinent les escoles tindran d'un 10% a un 20% menys de mestres per atendre els infants, que augmentarà el nombre de nens a les aules de P3, o que hi ha centres situats en entorns socioeconòmics desfavorits que, per una errada reconeguda pel Consorci d'Educació de Barcelona, patiran també un augment de ràtio a 27 alumnes. Senyora Rigau, vostè deixaria el seu fill/a de 3 anys a càrrec d'una persona si sabés que aquesta ha de tenir cura alhora de 26 nens més? Perquè precisament això és el que els demanarà al setembre a aquestes famílies que ara intenta tenir contentes promentent ajudes de menjador...

FERRAN BLANZACO SERRANO, mestre d'una escola pública de Barcelona. Barcelona

i adonar-nos que fent mobilitzacions arreu i col·lapsant les carreteres no aconseguirem res. L'únic que estem aconseguint és perjudicar-nos a nosaltres mateixos, quan col·lapsem les autopistes i provoquem cues que en molts casos ocasionen maldecaps a ciutadans que sense cap culpa es passen hores parats a les carreteres.

No tinc una vareta màgica, no sé quina és la mesura de pressió que el govern hauria de prendre, però crec que aquesta no és la manera. La imatge dels catalans ja està prou distorsionada a la resta de l'Estat perquè siguem nosaltres mateixos els que donem motius perquè se'ns critiqui més. Prou peatges, sí, però no a qualsevol preu.

ALEX GALLO
Viladecans (Baix Llobregat)

Solucions

■ S'està parlant que els deutes són impagables en la seva totalitat i que s'hauran de fer *quitacions*. Penso que una

solució seria que en lloc de fer quitacions es mantingui el deute sencer i s'anul·lin els interessos. El deutor continua pagant les quantitats que està pagant actualment, però veurà amb satisfacció que el deute pendent li baixa cada any. Actualment les quantitats que paguen els deutors són en un percentatge molt alt únicament interessos, i devolució de capital, poquíssima.

Per altra banda, els creditors que han deixat els diners recuperaran el 100% del capital deixat, això sí, sense interessos. Però em sembla que és més assumible per tothom reduir el deute i recuperar el 100% del capital per part dels prestataris.

ROGER SOLE LERIS
Barcelona

El que és i en què es pot convertir

■ Ja fa temps que penso que l'empobriment personal que ha arribat de la mà de la tecnologia és el que avui fa d'or

els psicòlegs. Per què haver de moure cel i terra per veure si un missatge instantani ja ha fa el fet? Per què hem de fer un cafè al bar del xamfrà si des de l'Skype en podem fer un de virtual? La xicota ja no cal veure-la, li enviem petons digitalitzats i ja notarà l'escalf. D'abraçades ja no en necessitem, les escrivim i de cop sentim que algú ens sacseja. Penso que entre tots ens estem polint l'essència que ens uneix i que durant tant de temps ens ha diferenciat de la resta. Quan puguem follar per comandament a distància, quan els nens ja no puguin arribar a casa empastifats de fang i quan la llengua ja només la tinguem per fer llengotes, jo espero que ja faci anys que balli la dansa del ventre amb els serafins.

MARC FONT
Gironella (Berguedà)

Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria

■ Fa uns quants dies vàrem trucat a les oficines de l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria de la Gran Via de les Corts Catalanes de Barcelona, per esbrinar, com a associats que som d'aquesta mútua, si disposaven d'algun especialista en acupuntura a Tarragona que pogués atendre les nostres necessitats.

La persona que ens va atendre, una senyora molt amable per cert, ens va dir que sí, que podíem comptar amb un especialista xinès, del qual ens va donar l'adreça completa. Però sorpresa: tot i ser veritat que aquest acupuntor xinès existeix, i viu a la nostra ciutat, el que succeeix és que aquest no té ni la més remota idea de l'existència d'aquesta entitat asseguradora catalana, en altres temps, una de les entitats més emblemàtiques de Catalunya.

PERE SERRA VILAS
Tarragona

EN SÍSIF

Jordi Soler

